

Аннотація

В статті аналізується роль електроенергетики як інфраструктурної отрасли в системі глобальної виробничої інфраструктури. Исследуются последние мировые тенденции формирования и использования электроэнергетических мощностей в разных регионах мира.

Annotation

The role of electricity as infrastructural branch in the system of global production infrastructure is analyzed in the article. The latest world forming tendencies and utilization of electricity powers in various regions of the world are studied.

Keywords: electricity economy, global production infrastructure, electricity infrastructure, electricity powers, world economy.

Список використаних джерел

1. Байков Н.М. Перспективы развития мировой энергетики до 2030 г. / Н.М. Байков, Г.А. Безмельницына, Р.Н. Гринкевич // МЭ и МО. – 2007. – №5. – С. 19 – 31.
2. Варнавский В.Г. Реформирование мировой электроэнергетики / В.Г. Варнавский // МЭ и МО. – 2003. – № 4. – С. 25 – 32.
3. Винокуров Е.Ю. Общие электроэнергетические рынки СНГ и Евразии / Е.Ю. Винокуров // МЭ и МО. – 2009. – №1. – С. 36 – 42.
4. Кудрявцева Е.Ю. Энергетическая составляющая экономической интеграции стран МЕРКОСУР / Е. Ю. Кудрявцева // МЭ и МО. – 2008. – №2. – С. 76 – 86.
5. Пашковская И.Г. Проблемы энергетического обеспечения Европейского Союза / И.Г. Пашковская // МЭ и МО. – 2008. – №10. – С. 51 – 56.
6. IEA statistics. Electricity Information OECD // IEA, 2008. – Part II. 623.
7. Infrastructure to 2030. Telecom, land transport, water and electricity. OECD. Paris, 2006. – P. 165.
8. Liberalisation and Universal Access to Basic Services: telecommunications, water and sanitation, financial services, and electricity // OECD Trade Policy Studies. – 2006. – 256 p.

УДК 332.3

Сохнич А.Я., Сохнич С.А.

ОСОБЛИВОСТІ НОВОЇ КОНЦЕПЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО БАЛАНСУ ПЛАНЕТИ ЗЕМЛЯ

Постановка проблеми. Стабілізація навколишнього природного середовища, яке впродовж останнього століття зазнало деградації під впливом деструктивної антропогенної діяльності, потребує перегляду основних підходів до процесу використання природних благ.

Цікавим стає питання стосовно лісової компоненти природного доквілля як чинника клімату. Усвідомлення цього факту міжнародною спільнотою відображено в ухвалях конференцій, що відбулись у Страсбурзі (1990), Ріо-де-Жанейро (1992), Гельсінкі (1993), Лісабоні (1998), Йоганнесбурзі (2002), Відні (2003).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-методологічним засадам сталого розвитку лісового господарства, у тому числі системі критеріїв та індикаторів для його оцінки, присвячені дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, зокрема,

Данилишина Б.М., Коваля Я.В., Кравця П.В., Лакиди П.І., Мельника Л.Г., Мішеніна Є.В., Нікітіна А.Б., Петрова А.П., Синякевича І.М., Туниці Ю.Ю., Федоренка О.Н., Фурдичка О.І., Brang P., Castaneda F., Colfer C., Floyd D.W., McDonald G.T., Mendoza G. A., Prabhu R., Rykowski K. та ін. Проте питання використання критеріїв та індикаторів сталого розвитку лісового господарства України як інструмента лісової політики національного, регіонального та локального рівнів управління є недостатньо опрацьованим.

Формулювання завдань дослідження. Розглянути принципово новий підхід для розрахунку екологічного балансу планети, що дозволяє оцінити загальний вклад кожної складової у створенні планетарного парникового ефекту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загалом, критерії та індикатори сталого розвитку лісового господарства є інструментом лісової політики, спрямованим на вдосконалення процесу прийняття рішень щодо охорони, відтворення та використання лісів.

Незважаючи на визнання світових тенденцій у сфері лісокористування, в Україні до цього часу законодавчо не затверджено концепції сталого розвитку лісового господарства та не схвалено перелік національних критеріїв та індикаторів для його оцінки. Це ускладнює інтеграцію нашої держави до Європейської спільноти, стримує реформування лісового сектору на засадах ринкової економіки та з урахуванням екологічних обмежень у процесі лісокористування.

Сучасна інтерпретація концепції сталого розвитку лісового господарства характеризується такими особливостями:

- необхідністю збереження цілісності лісових екосистем, підвищення регенеративної можливості лісів, підтримки їх стійкості, життєздатності та багатофункціональності в умовах погіршення стану довкілля, а також покращення продуктивності та збагачення біологічного різноманіття;

- важливістю задоволення потреб споживачів у деревині та інших корисностях лісу як в короткостроковому, так і в довгостроковому періодах за умови збереження стійкої рівноваги лісових екосистем та зменшення негативного впливу антропогенної діяльності на природні процеси;

- необхідністю захисту прав та підтримки інтересів місцевих громад, їх усталених, екологічно виправданих форм користування лісовими благами, збереження традиційних елементів ландшафтів та історичної спадщини, зміцнення культурного та духовного потенціалу суспільства.

Україна, визнавши більшість резолюцій згаданих міжнародних конференцій, зобов'язалася дотримуватись вимог сталого екологічно збалансованого використання лісів, а також здійснювати оцінку тенденцій у даному напрямку. На міжнародному рівні визначені засоби для оцінки сталого розвитку лісового господарства – критерії та відповідні їм індикатори.

Постають питання:

- як віднестися до вищеназваних позицій ?
- які останні дані щодо вкладу лісів у поглинанні CO₂ ?

В цій царині наша Наукова школа займається вже більше 10 років – запропонувала принципово новий підхід для розрахунку екологічного балансу планети, що дозволяє оцінити загальний вклад кожної складової у створенні планетарного парникового ефекту.

В наукових колах існує концепція, про розширення лісових насаджень, які ніби то виконують функцію адсорбції вільного CO₂ з виділенням вільного O₂. Фактично вклад лісів у захист озонового шару планети є мінімальний. Поглинання CO₂ проходить в процесі фотосинтезу під дією сонячної енергії, а після опадання листя та загибелі дерева проходить процес їх розкладу (гниття) з інтенсивним виділенням CO₂. Утворюється гумус, який постійно окислюючись утворює нові сполуки і забирає із атмосфери весь той кисень, який генерували рослини на протязі свого життєвого циклу. Легкі фракції

загиблих рослин (листя, трава, мох, кущі тощо) розкладаються і поглинають точно таку кількість кисню, яку вони продукували на протязі свого життєвого циклу. Це красномовно відображає об'єктивний кругообіг речовин у природі. І тільки зовсім невелика частина речовин залишається у ґрунті неокисленою і теоретично через декілька мільйонів років ці залишки перетворюються, наприклад, у вугілля. Для цього правда потрібно цю частину, а це як правило тверді фракції рослин (стовбури, товсті гілки та інше), якимось чином відокремити від атмосфери, яка містить окислювач (кисень). Ці законсервовані (з відкладеним у часі процесом окислення) залишки фактично додають в земну атмосферу якусь частину кисню O_2 прямо пропорційну їх величині. А тепер приблизно порівняємо об'єми (неокислених) законсервованих речовин в масштабах всієї земної кулі за один рік і величину використаних (окислених) за рік людством енергоресурсів (вугілля, нафта, торф, газ), які накопичувались на планеті мільйони років. Значить вклад тільки лісів у генерацію кисню O_2 є одна декілька мільйонна (!!!). А якщо врахувати ще й затрати на заліснення та охорону лісів, виражені в спалених тисячах тонн енергоресурсів, то це величезне співвідношення зменшиться ще мінімум на два порядки.

Розглянемо вклад у забруднення атмосфери від виробництва м'ясо- та молокопродуктів. Доведено, що при розкладанні продуктів життєдіяльності свійських тварин та птиці продукується величезна кількість CO_2 , яка активно забруднює атмосферу. Свійські тварини та птиця в процесі свого життєвого циклу активно забирають кисень O_2 із атмосфери в процесі дихання. (Див. табл.1). Чому так сталося, що виробництво м'яса і молока активно порушує озоновий шар? Відповідь проста і часто незрозуміла: це результат активного розкладу (окислення) не окислених (законсервованих в земних надрах) за тисячоліття продуктів розпаду живої матерії (флори та фауни). Їжу для тваринництва та птахівництва продукує сільськогосподарська галузь, а вона сама на сьогодні повністю (на всі 100 %) залежить від поставок енергоресурсів, які фактично стали сировиною для неї.

Інтенсифікація сільськогосподарського виробництва починаючи із ХХ століття проходила в основному завдяки активному споживанню енергоресурсів, не враховуючи деяке екстенсивне розширення виробництва за рахунок розорювання нових неосвоєних раніше територій. Активне виснаження земельних ресурсів почало компенсуватись доставкою гумусу, гною та природних мінеральних добрив на ці території, що спричинило немалі енергозатрати на їх транспортування, пізніше знадобилось додаткова кількість хімічних (синтезованих з нафти, вугілля та газу) мінеральних добрив, для відновлення родючості землі. А це додаткова потреба в енергоресурсах. Сьогодні важко уявити що можна не використовувати землю деякий час для товарного виробництва, як колись землю на 3-4 роки залишали під парами, щоб відновити родючість і наситити поверхневий шар ґрунту поживними речовинами. Високородючі, часто генномодифіковані рослини за декілька років повністю виснажують землю і потребують безперервного і в повному об'ємі відновлення родючості землі за рахунок внесення різноманітних добрив, без них сьогодні стабільних врожаїв не отримати. Фактично сучасне сільське господарство є перетворювачем енергоресурсів у товарну продукцію, а сонячна енергія, яка ще століття тому назад виступала як енергетичний ресурс для відновлення землі, тепер використовується тільки як каталізатор фотосинтезу, бо його потужність вже неспівставна з виробничими потребами. Все йде до того, що в недалекому майбутньому продукти харчування будуть отримані завдяки компактному процесу прямого хімічного перетворення нафти та газу, що дозволить значно зменшити транспортні затрати, та скоротити використання людської праці. Вже тепер відомі технології прямого перетворення нафти у молоко та м'ясо, питання поки що стоїть у вартості цього процесу.

Висновки. З усього вищесказаного можна зробити **принципово новий у світовій науці висновок, що тільки припинення активного використання викопних енергоресурсів може вирішити питання, які поставлені у Кіотському протоколі.** Але скорочення використання енергоресурсів призведе до пропорційного скорочення

чисельності населення на планеті через голод, який відповідно буде супроводжуватись війнами, епідеміями та зниженням народжуваності. В першу чергу це буде стосуватись перенаселених азіатських країн таких як Китай, Індія, Пакистан та Індонезія. Про це ніхто не хоче відверто говорити, але боротьба за екологію – є завуальованою боротьбою проти цих народів. Чи є вихід з цієї складної ситуації? Безперечно це застосування більш безпечної ядерної енергії для продукування запасів водню і кисню. Боротьба за енергію стає альфою і омегою в процесі збереження життя і ті народи, у яких вистачить інтелекту для тотального контролю за енергією будуть об'єктивно мати право і можливості на життя.

Анотація

Розглянуто принципово новий підхід для розрахунку екологічного балансу планети, що дозволяє оцінити загальний вклад кожної складової у створенні планетарного парникового ефекту.

Ключові слова: екологічний баланс, планета, парниковий ефект.

Аннотация

Рассмотрен принципиально новый подход для расчета экологического баланса планеты, что даёт возможность оценить общий вклад каждой составной у создании планетарного парникового эффекта.

Ключевые слова: экологический баланс, планета, парниковый эффект.

Annotation

There is the examination of new approach of principle of calculating the value of ecological balance of the planet, that allows us to estimate general contribution of every component leading to greenhouse effect of the planet.

Key words: the ecological balance, a planet, the greenhouse effect.

Список використаних джерел:

1. Землекористування: еколого-економічні проблеми, конфлікти, планування: Навч. посібник / І.П. Соловій, О.Т. Іванишин, В.В. Лавний та ін. – Львів: Афіша, – 2005. – 400 с.
2. Екологія та охорона навколишнього середовища: Словник-довідник /Уклад.: Сохнич А.Я., Андріішин М.В., Снітинський В.В., Солярчук Д.І., Горлачук В.В., В'юн В.Г.; За ред. д-ра екон. наук, проф. Сохнича А.Я. – Львів: НВФ „Українські технології”, 2006. – 252 с.
3. Краковская декларация. Реализация Панъевропейской Экологической Сети (ПЕЭС): создание “Зеленого Каркаса Центральной и Восточной Европы” // Сторінка “Законодавство України” сайту Верховної Ради України, 2005.- 48 с.
4. Растрьгин Л.А. Современные принципы управления сложными объектами. – М.: Сов. радио, 1980. - 140 с.
5. Реймерс Н.Ф. Экология: теории, законы, правила, принципы и гипотезы. – М.: Россия Молодая, 1994.- 178 с.
6. Снітинський В.В., Сявавко М.С., Сохнич А.Я. Землекористування та екологія: системи підтримки прийняття рішень. – Львів: Українські технології, 2001. – 585 с.
7. Сохнич А.Я. Стан наукової думки в сучасних реаліях.- Львів: Видавництво “Ліга-Прес”, 2009.- 152 с.
8. Сохнич А.Я., Сохнич В.Я. Гармонізація наукових та духовних аспектів людського розвитку.- Львів: НВФ „Українські технології”, 2004.- 56 с.
9. Фишберн П. Теория полезности для принятия решений.- М.: Наука, 1978.- 352с.

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

Шановні колеги!

Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор» є фаховим науковим виданням. Видається на підставі «Свідоцтва Міністерства юстиції України про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації» від 03.09. 2009 року (серія КВ № 15586-4058ПР). Згідно постанови ВАК України від 18. 11.2009р. № 1 - 05/5, науковий журнал «Бізнес-навігатор» включено до переліку наукових видань України, (див. Бюлетень ВАК України №12, 2009р.) в яких можуть опубліковуватись результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата наук.

Журнал публікує статті теоретико-методологічного, науково-методичного та прикладного характеру з актуальних питань розвитку економічної науки та підприємництва. Статті друкуються російською, українською, англійською, французькою та німецькою мовами.

Основні фахові напрямки: проблеми раціонального використання, охорони і відтворення природно-ресурсного потенціалу і навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки соціально-економічного розвитку і життєдіяльності людини; розвиток, тенденції та закономірності економічної, інвестиційної, інноваційної, виробничої, логістичної, маркетингової діяльності підприємств, організаційно-правові форми підприємницької діяльності, фактори, ресурси, види, стадії і результати економічної діяльності підприємств, процес та форми управління підприємством (менеджмент).

Надсилаючи до редакції матеріали, просимо виконувати такі правила:

1. Вимоги до текстових матеріалів:

Стаття має відповідати тематичному спрямуванню журналу. Рукописи для публікацій подаються:

а) на диску (Word) або USB накопичувачі. Файл повинен мати розширення *.doc або *.rtf; шрифт - Times New Roman; кегль 14; інтервал 1,5; ширина полів: зліва - 20 мм, праворуч - 20 мм, зверху, знизу - 20 мм;

б) до диску додається паперовий варіант статті, а також затверджена відповідним чином рецензія доктора економічних наук (якщо серед авторів немає доктора наук) та відомості про авторів на окремому аркуші;

в) якщо у статті багато формул, схем, таблиць тощо, їх треба подати окремим файлом.

Обсяг статті 6-12 сторінок без переносів та нумерації .

2. Структура статті

Редакція науково-виробничого журналу «Бізнес-навігатор» повідомляє, що відповідно до внесення змін до наказу ВАК України від 04.04.2000 № 178 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук та їх апробацію» та з метою забезпечення якісно нового рівня повноти і оперативності задоволення інформаційних потреб суспільства у знаннях, вдосконалення механізму оприлюднення творчого доробку науковців, складені нові вимоги до статей, що направляються до науково-виробничого журналу «Бізнес-навігатор» серії: «Економіка і підприємництво».

Статті необхідно готувати, дотримуючись такої структури подачі матеріалу:

УДК.....(напівжирний шрифт)

Прізвище, ініціали (напівжирний шрифт)

НАЗВА СТАТТІ (НАПІВЖИРНИМ ПРОПИСНИМ ШРИФТОМ)

1. Структура наукової статті повинна обов'язково містити такі необхідні елементи:

- **Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.**
- **Огляд (аналіз) останніх досліджень і публікацій з цієї проблеми, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.**
- **Формулювання завдання дослідження.**
- **Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.**
- **Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.**
- На статті обов'язково надають **анотацію (резюме)** українською, російською та англійською мовами з **ключовими словами**.
- **Список використаних джерел.**

3. Організаційні питання

Стаття надсилається з копією документа про оплату за опублікування. Вартість публікації складає 200 гривень за статтю. На одну статтю висилається 1 (один) екземпляр збірника на адресу, вказану авторами як „адреса для листування" (редакція відсилає збірник тільки іногороднім авторам). Для отримання додаткових екземплярів треба сплатити їх вартість (55 грн. за один примірник), вказав про це на копії квитанції, що надійшла. Велике прохання замовляти додаткові збірники попередньо.

Автор ставить свій підпис на останній сторінці. Цим він стверджує, що всі дати, цитати, фактичні дані звірені, матеріал зчитано, тобто статтю підготовлено до видання.

Статті, оформлені не у відповідності з указаними правилами, редакцією не розглядаються. Рукописні матеріали до розгляду не приймаються. Надіслані матеріали авторів не повертаються.

Редакція залишає за собою право скорочувати і виправляти статті, а також за згодою авторів вміщувати їх у огляд. Матеріали надсилаються в редакцію журналу. Наша адреса: 73039 м. Херсон, вул. 49 Гвардійської Дивізії, 37-А Довідки за телефоном: (0552) 33-53-40, 33-52-61

e-mail: sovet@mubip.org.ua

**З повагою,
відповідальний секретар: Крупіца І. В.**